

โครงการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการขยะ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

เทศบาลตำบลโพนทอง อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์

ชื่อโครงการ	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการขยะ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔
แผนงาน	เคหะและชุมชน
งาน	กำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
หน่วยงานรับผิดชอบ	กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลตำบลโพนทอง

๑. หลักการและเหตุผล

ตามนโยบาย รัฐบาลปัจจุบัน “การจัดการขยะ เป็น วาระแห่งชาติ” เพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอย และจังหวัดกาฬสินธุ์ได้ดำเนินการตามแนวทางปฏิบัติงาน ด้านการบริหารจัดการขยะมูลฝอย “จังหวัดสะอาด” ภายใต้หลัก ๓ ข : ใช้น้อยลง ใช้ซ้ำ และนำกลับมาใช้ใหม่ (Rs : Reduce Reuse Recycle) และหลักการ “ประชารัฐ” โดยให้ขยายผลการดำเนินงานตั้งแต่ ระดับจังหวัด อำเภอ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมู่บ้าน/ชุมชน ซึ่งมีเป้าหมาย เพื่อลดปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนที่เข้าสู่ระบบการกำจัดที่ปลายทางลดลง ได้กำหนดให้จัดระบบฐานข้อมูลขยะมูลฝอยของประเทศไทย เพื่อให้การบริหารจัดการขยะมูลฝอยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ปัจจุบัน วิทยาการก้าวหน้า ประชากรเพิ่มอย่างรวดเร็ว อัตราการใช้ที่ดินเพิ่มขึ้นเพื่อผลิตเครื่องอุปโภค บริโภค อาหาร ที่อยู่อาศัย เป็นเหตุให้เศษสิ่งเหลือใช้มีปริมาณมากขึ้น ก่อให้เกิดปัญหาของขยะมูลฝอย หรือ ของเสีย เป็นเหตุสำคัญของการหนี้ที่ก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อม และ มีผลต่อสุขภาพอนามัย มูลฝอยหรือของเสียกำลังมีปริมาณเพิ่มมากขึ้นทุกปี เพราะสาเหตุจากการเพิ่มของประชากร การขยายตัวทางเศรษฐกิจ และทางอุตสาหกรรม นับเป็นปัญหาที่สำคัญของชุมชน สถานที่ท่องเที่ยว สถานศึกษา ถนน อาคาร บ้านเรือนที่มีขยะมูลฝอยรกรุงรัง นอกจากจะสกปรกไม่น่าดูแล้ว ก็ยังเป็นที่ซุกซ่อนของแมลงวัน แมลงสาบ ซึ่งเป็นพาหะนำโรคทางเดินอาหารมาสู่คน และยังก่อความรำคาญ ซึ่งต้องจัดการและแก้ไข

การกำจัดมูลฝอยของชุมชน ต่าง ๆ ทั่วประเทศจะตกประมาณ ๒๐๐ - ๔๐๐ บาท / ตัน ของมูลฝอยที่เก็บขึ้นมาได้ นอกเหนือนี้ท้องถิ่น ส่วนใหญ่ยังขาดการเก็บรวบรวมข้อมูลที่สำคัญในด้านต่าง ๆ รวมทั้งยังไม่มีการวางแผนในการจัดการอย่างรัดกุม การที่ขยะล้นเมือง ส่งกளั่นเหม็นและเป็นแหล่งเพาะเชื้อโรค ย่อมเกิดผลกระทบต่อสุขภาพกายและสุขภาพจิตของประชาชนโดยตรง อีกทั้งยังมีผลกระทบต่อการท่องเที่ยว ทำให้เกิดความสูญเสียทางเศรษฐกิจด้วย และเมื่อกล่าวถึงปัญหาขยะ หลายคนมักจะมองว่าเป็นหน้าที่ของเทศบาล หรือคนเก็บขยะ โดยลืมคิดไปว่าผู้ที่เป็นสาเหตุให้เกิดขยะนั้น คือ ตัวเรา

จากเหตุผลดังกล่าว และจากผลการดำเนินงานเรื่องขยะเทศบาลตำบลโพนทองตั้งแต่ปี ๒๕๕๐ ในโครงการชุมชนโพนทองปลอดถังขยะ คือ ไม่มีถังขยะใบใหญ่วางข้างถนนเหมือนพื้นที่อื่นๆ แต่มีเฉพาะถังขยะ

ใบเล็กให้บริการรายในครัวเรือนเท่านั้น ทั้งนี้เพื่อลดความเสี่ยงด้านสุขภาพอนามัย การแพร่กระจายของเชื้อโรค และกำจัดเชิงมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ไม่ให้เกิดหักคนอุจุด คือ ลดถูกปรก ขาดความเป็นระเบียบเรียบร้อย เป็นที่น่ารังเกียจแก่ผู้อ้างศัยในบริโภคใกล้เคียงและผู้พับเห็น เพื่อลดปัญหาในการจัดการ โดยประชาชนให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่ มีความรับผิดชอบในการทิ้งขยะมูลฝอยของตน จากการดำเนินโครงการดังกล่าวการจัดเก็บขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลโพนทอง พ.ศ. ๒๕๕๐ จัดเก็บขยะได้ ๖๑๒.๓๖ ตัน/ปี พ.ศ. ๒๕๕๑ จัดเก็บขยะได้ ๔๘๙.๑๒ ตัน/ปี พ.ศ. ๒๕๕๒ จัดเก็บขยะได้ ๖๐๓.๖๘ ตัน/ปี และใน พ.ศ. ๒๕๕๓ จัดเก็บขยะได้ ๕๙๐.๖๗ ตัน/ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ จัดเก็บขยะได้ ๖๘๐.๐๙ ตัน/ปี พ.ศ. ๒๕๕๕ จัดเก็บขยะได้ ๗๗๓.๑๙ ตัน/ปี พ.ศ. ๒๕๕๖ จัดเก็บขยะได้ ๖๗๓.๕๐ ตัน/ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ จัดเก็บขยะได้ ๗๗๓.๕๐ ตัน/ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ จัดเก็บขยะได้ ๗๕๐.๕๐ ตัน/ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ จัดเก็บขยะได้ ๗๕๒.๕๐ ตัน/ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ จัดเก็บขยะได้ ๘๓๒.๕๐ ตัน/ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ จัดเก็บขยะได้ ๘๗๘.๕๐ ตัน/ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ จัดเก็บขยะได้ ๖๐๒ ตัน/ปี เดือนตุลาคม ๖๑-เดือนมิถุนายน ๖๒ (เดือนตุลาคม ๖๒-เดือนมิถุนายน ๖๓) จากสถิติที่รวบรวมไว้จะเห็นได้ว่าแนวโน้มปริมาณขยะเพิ่มมากขึ้นทุกปี ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และปัญหาในการกำจัดขยะในอนาคตได้

ในการนี้เทศบาลตำบลโพนทองเห็นความสำคัญในปัญหาดังกล่าวจึงได้คิดดำเนินโครงการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการขยะ เพื่อลดปริมาณขยะ และสร้างจิตสำนึก การมีส่วนร่วมในการรณรงค์ การดูแลรักษาความสะอาดไม่ว่าจะเป็น สถานที่ท่องเที่ยว สถานศึกษา อาคาร บ้าน ชุมชน ให้มีความสะอาด เป็นระเบียบ และสนองนโยบายของจังหวัดในการพัฒนาอยุธยาศาสตร์แหล่งท่องเที่ยวจังหวัดกาฬสินธุ์

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสนับสนุนนโยบายรัฐบาล เรื่อง การจัดการขยะ
๒. เพื่อให้สอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ของจังหวัดกาฬสินธุ์ คือ ด้านการบริหารจัดการขยะมูลฝอย “จังหวัดสะอาด” ภายใต้หลัก ๓ ช. : ใช้น้อยลง ใช้ซ้ำ และนำกลับมาใช้ใหม่ (Rs : Reduce Reuse Recycle) และหลักการ “ประชาธิรัฐ” การสร้างจิตสำนึก และการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ การดูแลรักษาความสะอาดสถานที่ท่องเที่ยว ชุมชน อาคาร บ้านช่อง ให้มีความสะอาด เป็นระเบียบ ปรับปรุงภูมิทัศน์ให้สวยงาม
๓. เพื่อให้ครัวเรือน สถานที่ราชการ สถานศึกษา สถานประกอบการ ภาคเอกชนและศาสนาสถาน ดำเนินการคัดแยกขยะมูลฝอย ตามหลัก ๓ ช อย่างต่อเนื่อง
๔. เพื่อให้/gen นำหรือผู้นำหมู่บ้าน/ชุมชน เช่น กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มสตรีหรือกลุ่มแม่บ้าน และกลุ่มเยาวชนฯลฯ ช่วยในการขับเคลื่อนและติดตามความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของหมู่บ้าน/ชุมชนในพื้นที่
๕. เพื่อให้มีการดำเนินการจัดกิจกรรมการคัดแยกขยะมูลฝอยและการทำความสะอาดอย่างต่อเนื่อง อาทิ ธนาคารขยะ การทำปุ๋ยหมัก การทดสอบผ้าป่าขยะ การทำความสะอาดในวันสำคัญต่างๆ เช่น วันหยุดนักขัตฤกษ์ วันประเพณีท้องถิ่น อย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง
๖. เพื่อสร้างเสริมการท่องเที่ยวโดยการปรับปรุงทัศนียภาพ และการพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี
๗. เพื่อลดปริมาณขยะในชุมชนและนำไปกำจัดให้น้อยที่สุด ทำให้ชุมชนสะอาด มีความสวยงามเป็นระเบียบ
๘. เพื่อคัดอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นสาเหตุของภาวะโลกร้อน
๙. เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเรื่องการจัดการขยะมูลฝอยโดยการอบรม/รณรงค์ให้ประชาชน คิดก่อนบริโภค เลือกบริโภคสินค้า หรือบริการที่ก่อให้เกิดขยะน้อย
๑๐. เพื่อการกำจัดขยะมูลฝอยอย่างถูกหลักสุขागิบาล ฝังกลบอย่างถูกหลักสุขागิบาล

๓. เป้าหมาย

- ประกอบด้วย ครัวเรือน หมู่บ้าน/ชุมชน สถานที่ราชการ สถานประกอบการ ภาคเอกชน และศาสนสถาน ในเขตพื้นที่ ตำบลโพนทอง

๔. พื้นที่ดำเนินการ

- ภายในเขตพื้นที่ตำบลโพนทอง

๕. ระยะเวลาดำเนินงาน

- ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ (๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔)

๖. กลวิธีดำเนินงาน

ระยะเตรียมการและดำเนินงาน

๑. เสนอโครงการเพื่อพิจารณาอนุมัติ

๒. ดำเนินงานตามโครงการ

- ◊ ประชุมหารือคณะกรรมการด้านการบริหารจัดการขยะมูลฝอยระดับตำบล อาทิ ผู้นำท้องถิ่น/ห้องที่ ตัวแทนองค์กรภาครัฐ สถานประกอบการ ภาคเอกชน และศาสนสถาน ในเขตพื้นที่ตำบลโพนทอง
- ◊ กิจกรรมการให้ความรู้เรื่องการกำจัดขยะมูลฝอย การดูแลรักษาความสะอาด บ้าน ชุมชน สถานที่ (เช่น สถานศึกษา, วัด)
- ◊ กิจกรรมรณรงค์ประชาสัมพันธ์โครงการฯ การสร้างจิตสำนึกระมีส่วนร่วม เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของคนในชุมชน โดย รณรงค์ประชาสัมพันธ์ทางหอกระจายข่าวไร้สาย ของเทศบาลตำบลโพนทอง
- ◊ กิจกรรมการศึกษาดูงาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของการดำเนินงานโครงการ
- ◊ กิจกรรมอบรมให้ความรู้/ศึกษาดูงานด้านการจัดการขยะ/มีกิจกรรมการรณรงค์เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดขยะ
- ◊ รณรงค์สร้างการรับรู้และสร้างวินัยให้แก่ประชาชนในการมีส่วนร่วมลดและคัดแยกขยะมูลฝอยที่ต้นทาง ตามหลัก ๓ ข : ใช้น้อยลง ใช้ซ้ำ และนำกลับมาใช้ใหม่
- ◊ นำขยะที่ได้จากการคัดแยก และใช้ประโยชน์ได้ จัดทำเป็นปุ๋ยอินทรีย์/ชีวภาพ แทนการใช้ปุ๋ยเคมี
- ◊ กิจกรรมปฏิบัติเพื่อการจัดการขยะรีไซเคิล
- ◊ กิจกรรมปฏิบัติเพื่อการจัดการขยะอินทรีย์
- ◊ กิจกรรมปฏิบัติเพื่อการจัดการขยะอันตราย
- ◊ กิจกรรมการกำจัดขยะอย่างถูกหลักสุขภาพกิจกรรม
- ◊ กิจกรรมจัดนิทรศการขยะ
- ◊ กิจกรรมโครงการอาสาสมัครห้องถังรักษ์โลก (อคล.)

๓. กิจกรรมดำเนินการ

ที่	รายการ / กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ
๑.	กิจกรรมโครงการพัฒนาศักยภาพในการคัดแยกขยะ	มกราคม ๖๔
๒.	กิจกรรมโครงการน้ำมักขี้วัว	กุมภาพันธ์-มิถุนายน ๖๔
๓.	กิจกรรมโครงการผ้าป่ารีไซเคิล	กุมภาพันธ์-มิถุนายน ๖๔
๔.	กิจกรรมโครงการปูยำมักจากขยะอินทรีย์	กุมภาพันธ์-มิถุนายน ๖๔
๕.	กิจกรรมโครงการเดินรถรงค์ประชาสัมพันธ์ ลดคัดแยกขยะต้นทาง	กุมภาพันธ์-มิถุนายน ๖๔
๖.	กิจกรรมโครงการประกวดหมู่บ้านต้นแบบด้านการบริหารจัดการขยะ	กุมภาพันธ์-มิถุนายน ๖๔
๗.	กิจกรรมโครงการธนาคารขยะชุมชน	กุมภาพันธ์-มิถุนายน ๖๔
๘.	กิจกรรมโครงการประเทศไทยรีไซเคิลตามแนวทางประชาธิรัฐ	เมษายน ๖๔
๙.	กิจกรรมโครงการจัดตั้งสถานที่ทึ่งขยะแยกประเภท	กุมภาพันธ์-มิถุนายน ๖๔
๑๐.	กิจกรรมโครงการทำสิ่งประดิษฐ์จากสุดเหลือใช้	กุมภาพันธ์-มิถุนายน ๖๔
๑๑.	กิจกรรมโครงการบริหารจัดการขยะอันตราย	กุมภาพันธ์-มิถุนายน ๖๔
๑๒.	กิจกรรมโครงการอาสาสมัครห้องเรียนรักษ์โลก (อตล.)	ตุลาคม ๖๓ - กันยายน ๖๔
๑๓.	สำรวจความคิดเห็นโครงการจากการแบบสอบถาม	กรกฎาคม ๖๔
๑๔.	สรุปโครงการเป็นรายงานรูปเล่ม	สิงหาคม ๖๔

๗. งบประมาณดำเนินงาน

งบประมาณดำเนินงานตามเทศบัญญัติ ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ เป็นเงินจำนวน ๒๐,๐๐๐.- บาท รายละเอียดดังนี้

๑. กิจกรรมส่งเสริมให้ความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยในชุมชน จำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท
  - a. ค่าตอบแทนวิทยากรให้ความรู้ จำนวน ๑,๐๐๐ บาท
  - b. ค่าอาหาร / ค่าอาหารว่าง / เครื่องดื่ม วิทยากร/
ผู้เข้ารับการฝึกอบรม/คณะกรรมการ ๖๐ คน จำนวน ๗,๘๐๐ บาท
  - c. ค่าวัสดุอุปกรณ์ประกอบการฝึกอบรม
(เช่น ป้ายโครงการ, กระดาษ, ปากกา ฯลฯ) จำนวน ๑,๒๐๐ บาท
๒. กิจกรรมสร้างจิตสำนึกระบวนการเรียนรู้ และการพึ่งตนเอง รวมทั้งถ่ายทอดองค์ความรู้ในการบริหารจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย การป้องกันและรักษาสิ่งแวดล้อมร่วมกันระหว่าง อตล. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนราชการและเครือข่าย อตล. จำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท เช่น ค่าอาหาร / ค่าอาหารว่าง / เครื่องดื่ม / ค่าวิทยากร/ค่าวัสดุอุปกรณ์/ค่าป้ายโครงการ/ป้ายนิเทศการต่างๆ และค่าใช้จ่ายอื่นๆตามที่โครงการกำหนด ฯลฯ

รวมงบประมาณทั้งสิ้น ๒๐,๐๐๐.- บาท (...สองหมื่นบาทถ้วน...)

ทุกรายการสามารถถ้วนเฉลี่ยกันได้

๙. การติดตามประเมินผล

๑. ประเมินจากปริมาณขยะมูลฝอยลดลง
๒. ประเมินจากการนำขยะมูลฝอยน้ำกลับมาใช้ประโยชน์ เช่น ทำปุ๋ยอินทรีย์/ชีวภาพ
๓. ประเมินจากปริมาณขยะที่นำไปฝังกลบ
๔. ประเมินจากแบบสอบถามการจัดการขยะ และการดูแลความสะอาดสถานที่ บ้าน อาคาร ชุมชน

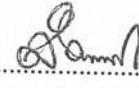
๑๐. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

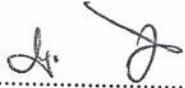
๑. ปริมาณขยะมูลฝอยภายในเขตพื้นที่ตำบลโพนทองลดลง
๒. ครัวเรือน หมู่บ้าน/ชุมชน สถานที่ราชการ สถานศึกษา สถานประกอบการ ภาคเอกชน และศาสนสถาน 环境卫生 และมีวินัยคัดแยกขยะมูลฝอยตามหลักการ ๓ ช : ใช้น้อย ใช้ซ้ำ และนำกลับมาใช้ใหม่
๓. มีกิจกรรมการหรือมาตรการทางสังคมปฏิบัติร่วมกันของหมู่บ้าน/ชุมชน
๔. ถนน ทางเดิน ที่สาธารณะ หรือสถานที่สาธารณะในหมู่บ้าน/ชุมชนมีความสะอาด และเป็นระเบียบเรียบร้อย สวยงามและปลอดภัย
๕. เกษตรกรได้รับประโยชน์จากการที่ย่อยสลายได้ทำปุ๋ยอินทรีย์/ชีวภาพใช้แทนปุ๋ยเคมี

๑๐. ผู้รับผิดชอบโครงการ

กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลตำบลโพนทอง

ลงชื่อ..........ผู้เสนอโครงการ
(นายสุวิทย์ ภูลายิรา)
ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

ลงชื่อ..........ผู้เห็นชอบโครงการ
(นายสิรศรษฐ์ เวียงเพ็ม)
ปลัดเทศบาล

ลงชื่อ..........ผู้อนุมัติโครงการ
(นายมงคล สำราญเนตร)
นายกเทศมนตรีตำบลโพนทอง